

VIDA DOS CRENTES

- Visitas ás Lamas / a Lubre / á Coruña / a Ferrol
- Ritos nas catacumbas [ollo apertura de capela de Lubre]
- Os guerrilleiros en contra
- Bautizos
- Desercións
- Encontros clandestinos no monte
- Malleiras ás mulleres de Lubre: castigo de Deus ao castigador
- Atropelo ao cemiterio de Lubre[abuso:marca camiño para o da vila]
- Conflictos na Mariña: represión dos mariñeiros protestantes
- Dificultades de don Arturo [ollo coa súa marcha á Coruña]
- Dificultades para casamentos (todo segue igual, ou vai a peor)
- Escola para fillos

Ídolos

- os dez mandamentos
- segundo a Biblia non deformada. Éxodo, capº 20
 - ídolos prohibidos
- san Paulo no Aerópago
 - ao deus descoñecido

Lutero

- Montesquieu
 - república e monarquía:

Igrexa mariana

- dedicada á Virxe María, “mai de Deus”
 - historicamente “Santa María, mai de Cristo”
- non unha igrexa cristiá, porque Cristo chega a aparecer en segundo plano (vide vodas de Caná)

O plan de Deus para min

Cartas de protestantes a Franco

Apertura da capela de Lubre

- paulatina
 - coberta de letreiro que vén abaixo
 - o señor Ramón
 - o Ventura, albanel: pouco cemento
 - Juan Biffen: “Decíamos ayer”
 - representante das igrexas evanxélicas
 - cabelo branco, elegante, very British
 - veu de Asturias, andou negociando ao amparo do Fuero
- conseguiu apertura con permiso gubernativo
 - “Decíamos ayer”
- medo da xente a entrar: vixilancia e malleiras
 - letreiros liberados
- pedradas
- circular aos gobernadores

Igrexa da Coruña

Operarios do concello cunha camioneta a arrincar rótulo
“Capilla evangélica 1936-37”

Bautizos

- no mar, na praia grande
 - oficiaban os anciáns
 - ningunha molestia
 - atraía a curiosidade da xente

- os cregos tentaban evitalos
- os crentes marchaban bautizados á Arxentina

Casamentos imposibles

- Camilo Ruso
 - secretario de tribl. paritario
 - destituído, á miñoca
 - párrocos: retiñan doct^o de apostasía cara ao bispado
 - matrim^o civil imposible
 - casam^o ante notario: compro^o matrimnl
 - decrarn. de marido e muller

Represión nas Lamas

- o Aurelio líbrase milagrosamente (todo era arbitrario) da deportación
- o frade misioneiro revela o guión:
 - herdeiro de don Ovidio trae misioneiro
 - altoparlante: "Protestants herexes, ladróns e indecentes"
 - protestan os veciños papistas e non falanxistas: "Señor frade, estanos a poñer a mal cos nosos veciños e parentes"
 - pediu que o levasen a lugar reservado e mostrou un papel con instrucións sobre o que tiña que dicir. "Eu non teño trato con protestantes, pero supoño que os haberá de toda laia, bos e ruíns"

Represión de nenas protestantes

- escola de nenas, Lavandeira. Regacho. As pequenas ao lombo. Facíannos ir á igrexa e alí o cura dicía que nós estabamos no lugar do rico, non no do Lázaro e eu choraba porque non sabía os versículos para contestar.
- miña mai dicía "ide, que logo ha de pasar esta furia". Pero non pasaba. A mestra púñanos á parte na aula, nun banco xuntas, e dicía "Estas están a arder no inferno porque non foron á misa o domingo".
- pasáronlle noticia a don Arturo. Foi onda o gobernador e preguntoulle se a relixión era forzosa. Nunca máis nos requiriron de irmos á misa, pero había que lle pór flores á virxe e o crego insistía en que os herexes todos ían sen remedio ao inferno.

Persecución de mariñeiros en Ferrol

- o Campelo, mariñeiro de Marín, ante procesión de Semana Santa
 - "Non vou. Non adoro ídolos. Non presento armas ante ídolos"
 - consello de guerra. Lectura do mandamentos. Condena a prisión.
 - na Graña. Visitas da Generosa, criada de don Arturo, que, providencialmente, se apelidaba Campelo.
 - movementos de don Arturo > "Colle a manta e vai para Ferrol"
 - píllao a policía militar sen documentos > a prisión
- o Xosé, converso de Lubre
 - todas as tardes, clase de relixión
 - o crego separa "los que no sepan leer ni escribir", "los que no hayan cumplido con el precepto de confesión"
 - "Mire, señor, eu sobro aquí porque son protestante"
 - "Hombre, hombre, ¿y no le da vergüenza de ser el único entre novecientos?"
 - "Pois non, porque moitos foron os chamados e poucos os elixidos"
 - fica dubitativo... "No te preocupes, que ya te llamaré yo a mi despacho". Nunca o fixo.
 - neumonía. Hospital. As monxas rómpenme o Novo testamento e O Peregrino. Retíranme a comida durante tres días por herexe, para que reflexione. O médico monta escándalo.
 - xa repostado, negueime a ir de gala á procesión de Semana Santa.

- o comandante do cuartel: "No te preocupes. Te vas a casa".
- pero os cregos seguían na mesma:
 - enterro en Cementerio de los disidentes, de Catabois:
 - sr. Bautista co Himnario. Palabra. Himnos
 - voz desde a muralla: "¡Ahí no se canta! Bajen inmediatamente ese ataúd"
 - o Camilo Ruso métese na cova. "A ver se vos atrevedes" (case ao revés do que o da polvoreira fixera co crego "enterrado")
 - os enterraodres non se atreveron e seguiu a cerimonia
 - o sr. Batista protestoulle ao alcalde e o alcalde conseguiu o traslado do crego.

Don Arturo

- texto favorito: 1ª epístola de Paulo aos corintios, 15:58: "Así que, hermanos míos, estad firmes y constantes, creciendo en la obra del Señor, siempre, sabiendo que vuestro trabajo en el Señor no es en vano"
- visitas á vila (viaxes á Coruña en tren)
 - "Carmiña, ¿hai unha cunca de caldo para min? Bótalle unha cunca de auga á pota do caldo"

Himnos

Enterramentos de crentes na vila

- trámite de xulgado
- certif^o de defunción ao xulgado. Inscrición.
- o xulgado dá permiso de enterramento. Ao enterrador.
- vista do cemiterio dividido
- cita bíblica borrada no recanto dos protestantes
- cerimonia sinxela
 - respecto total
- nunca, nin os máis destemidos, os dispostos a cuspirnos e lapidarnos, se atreveron a molestarnos.
- o único respecto: un cemiterio impón ata aos máis bestas
- pouco a pouco van acabando
 - morre algún vello, sen familia
 - todos emigrados á Arxentina

Cemiterio no monte das Lamas

- enterros vixiados
- oficio a falar de María con moito respecto
 - papistas sorprendidos

Contactos cos crentes

- na Coruña
 - Gallardo
 - o latoeiro
 - o militar de culler, de Aprovisionamentos
- en Ferrol
 - casa do exfuncionario, Russo, exsecretario de xulgado de arbitraje laboral
 - detido cando explosión de polvoreira
 - "amancebado": casado ante notario
 - procesado e encarcerado por case enterrar un crego durante a República: conflito dos cemiterios
- en Lubre
 - asalto ao terreo
- subida de don Arturo ás Lamas
 - "mi Rolls-Royce"

- carro, banco con respaldo cravado
- gordo afable: todo tomado a broma

- encontro no monte de Laraxe
 - tenente colaborador (da liña de Tui, hóspede da fonda)
 - acordo: manda parella facer percorrido diferente
 - o cemiteiro, "Como me ves...", vista da ría, o castro
 - crentes de Lubre e as Lamas
 - precaucións
 - MILAGRE DO ENOCNTRO ANTERIOR

Cultos: ministerio e comunión

Cruzamento da ría

- co Cercado
- lapidación ao retorno

Abandono das tumbas

- xente emigrada
- comunidades que se desfán

Tumba de don Arturo

- fusilados dentro